

విజయకాండ

సర్కల

“వ్రానా ! ఒక్కసారిటు చూడు, నా గూడెంబ అందంగా ఉందో” ఉత్సాహంగా ఆడివింది అపర్ణ.

రాజగోపాల్ తలెత్తి చూశాడు. మున్నగా ఇంతెత్తు ఉన్నగూడు పడిపోకుండా వడుపుగా బాలు బయటికి తీస్తోంది. తన గూడు సంక చూశాడు. ఇప్పటి కెన్నిసార్లు కట్టాడో. ఏమిటో ఒక్కసారి విలవడు. ఒక్కసారి కుదిరినా తడి ఇంకమీద అప్పడాలలా తన ఆరవెతి ముదలు అనవ్యంగా ఉంటాయి. కోపంగా మొహం మాడ్చు తున్నాడు. బావ సమాధానం చెప్పకపోవటంతో తలెత్తిన అపర్ణ చిందరవందరయి అతని గూడు చూసి “టేట్ ! నీ దింకా పూర్తి బానేలేదు. నాది చూడొచ్చి!”

మరుగ్గా చూశాడు గోపాల్. “గోపేలే! మా ఇండులో ఉన్నాయి తెలివితేటలు తెలాగయి నేనో.”

“కంకెండులో లేవేం పానం ! నీకు మళ్ళీ పుస్తకాలు ముందేసుకు బట్టి వట్ట ఉంటోనా?” వెక్కిరింపుగా అన్న అపర్ణ. చూటలు కోతికి కల్లు పోసినట్లయ్యాయి. విసురుగా లేచి “అనవసరంగా వాగావంటే నానేత తప్పులు తింటావు జాగరత్—ఏదీ!

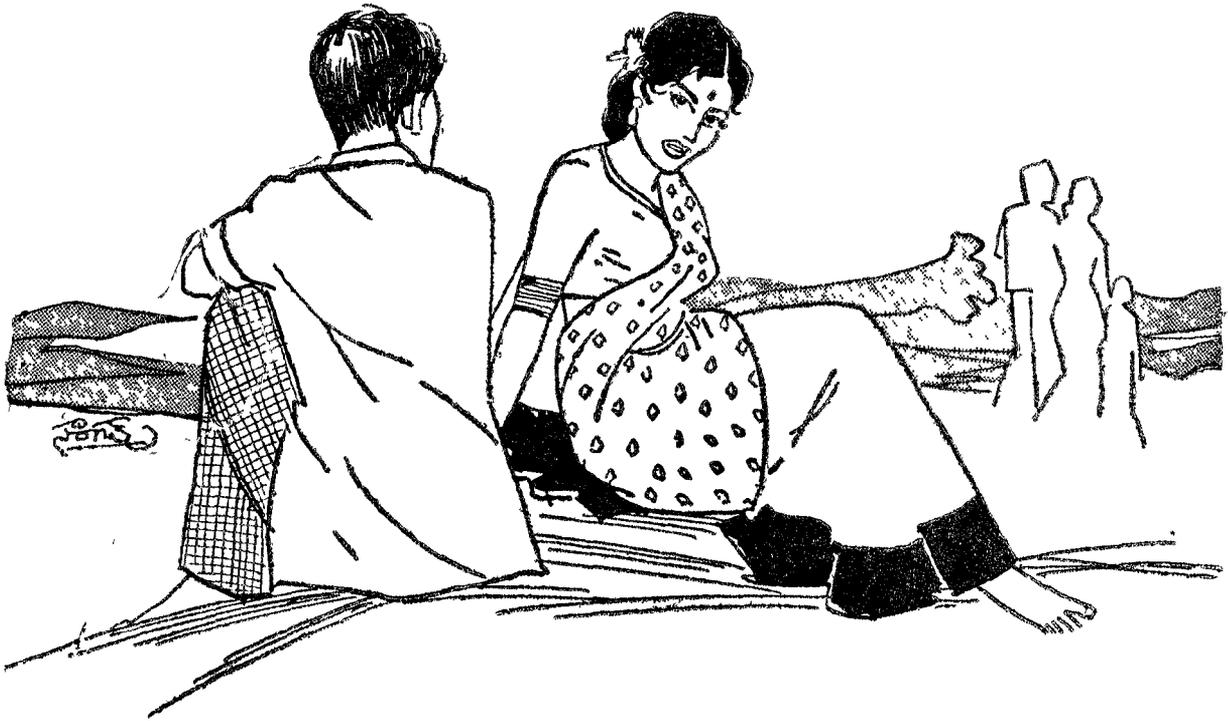
ఇప్పుడు చెప్పు నీ ఇసుకగూడు ఎంతందంగా ఉందో.” గోపాల్ కాళ్ళు తగిలిన ఇంక గూడు కన్నెపిల్ల తియ్యని కలలా వెదిరి పోయి ఉంది. అంత క్షణం క్రితం వరకూ ఎంతో కష్టపడి చేర్చిన ఆ గూడు అలా తన ఏ తప్పు లేకుండానే కూలిపోవడం చూచి కళ్ళు చెమర్చినా ఉక్రోశంతో, కసితో మెరుస్తున్న బావ కళ్ళు చూసి మాట్లాడానికి మాత్రం నోరు రాలేదు.

“అయింది అన్నాయి పెళ్లి—లేకపోతే ఒళ్ళు పొగరుగా వాగుతోంది” అంటూ విసవిస వడివిపోయే బావ వంటే కళ్ళార్చ కుండా చూసింది. తిప్పు తనదే అయినా కూడా బావకి ఎండు కంత ఉక్రోశం, కోపం ఎస్తాంనా అపర్ణ కర్తంకాతేదు. తనకంటే ఆరేళ్ళు పెద్దవాడయినా బావె ప్పుడూ ప్రతి అటలోనూ వోడిపోతూనే ఉంటాడు. చివరికి కోమటి దివాలాలో దివాలా తీసినా తన్ని బావ బాదిపోతాడు. తొమ్మిదోక్కాసు చదువుకుంటోన్న బావ కెండుకంత ‘ఉడుకుమోత నమో’ పానం అర్థంకాలేదు ఎనిమిదేళ్ళ అపర్ణకి. ఎప్పుడూ తనే వోడిపోయినా అనతలివాడికి నాలు గంటించి మరీ వాడు వోటని ఒప్పు

టనేట్లు చేసిపోతాడు. బావ ఈ వక్ర వరా క్రమంలోని అంతర్యం బుద్ధి వికసించని ఎనిమిదేళ్ళ అపర్ణ కంటబట్టక పోనవ్వు ! కాని మనస్సు వికసించిన ఇవరవద్యేళ్ళ అపర్ణ కెండు కర్తంకాదు ?

“అదే మానుండగానే నన్నేళ్ళు గడిచి పోయాయి” అనుకుంది అపర్ణ బావ నంబరు ఫస్టు క్లాసులో తనివితీరా చూస్తూ. ఆ నంబరు ననుసరించే గొలుసుకట్టులా ఎన్నో జ్ఞానకాలు ఎదురు నిలిచాయి. చిన్నతనపు జ్ఞానకాలు సన్నజాణి పరిమళంలా ఎదుగు తున్న కన్నెపిల్ల పూదయంలో వెన్నెలలే నింపాయి. ఆ విరివిన వెన్నెలలో బావ మంకుతనం కానీ, వంకరబుద్ధులు కానీ కని పించలేదు. తోవందల్లా ఒక్కటే, పాడుగ్గా తీవిగా ఉన్న బావ విగ్రహం, మనసుకు మనిషికి ముచ్చటయిన అకారం యిచ్చి, నేర్చుకున్న విజ్ఞానానికీ, అలవర్చుకున్న సంస్కారానికీ రూపంబా నిలిచి ఆ ‘డీగ్రి.’

మర్నాడు “ఫస్టు వాస్తులోనే స్కూలు పైనలు పాసయ్యందే మొద్దమ్మాయి” అంటూ చిక్కతనంలో లాగానే చెవి మెలి పెద్దన్న మరుగుజ్జాలా ఉన్న బావని చూసి

“బావే ఎదగలేదు” అనుకుంది వయస్సుకి మించిన ఎక్కుకు వెళ్లిన అవర్క. ఆ సాయంత్రం “అవూ! అవ్! ఓ! అవ్నూ! ఏనిమా కెళ్తాం వదన్నూ” అంటూ తన గదిలో కొచ్చిన బావని చూసి “అలా పిలవకు బావా చిరాకు నాకు.” అంది.

“నోనూ—నానాడు, ప్లెజూ కూ కావచ్చొచ్చిందా”

“ఇంతులో ప్లెజూకేముంది బావా—నాదేమంత పెద్ద పేరిని—అర్థంలేకుండా ఎందుకా ‘షార్టు కట్స్’. అందంగా పూర్తి పేరుతో పిలవరాదా” నెమ్మదిగానే అంది అప్పటికీ! “నో—అయాన్ సాగి—ఏం జేస్తాం, మేమంటే నాజాకు వాళ్లం కాదు—అయినా నేన్నాయిష్టం వచ్చినట్లు పిలుస్తా! ష్టముంటే వలకు, లేకపోతే మానేయ్!” ఊం వెటకారంగా జేవురించిన ముఖంలో అంటుంటే “వ్వే! నిజంగానే బావ ఎదగలేదు” అనుకుంది సాపం ఏప్పివీల్ల!

* * *
 రెండేళ్లు గ్రూవ తిరిగాయి సోస్టు గ్రూపుయేటయి వచ్చాడు రాజగోపాల్! “ఫోర్దర్ ప్రోగ్రాం ఏమిటి బావా. ఏ. డాన్. డి. చేస్తావా” అన్న అసర్తి మాటకి

“ఉనూనా కా ఉద్దే త్వం లేదు. మొదల చెప్పడయినా డాట్ చూసుకుని తరువాలేదయినా కాంటేటివ్ ఎగ్జిమినేషన్కి వెళ్లాలమంది అవూ!” అన్నాడు రాజా ఎప్పటిలాగానే ఏదాది తిరక్కుండా ఆసీనరు హెూదాలో అడుగుబెట్టిన అల్లుళ్ళే చూసి మురిసిపోతూ “ఆ మూడు ముళ్ళూ కానిచ్చేయ్ కూడదూ” అన్నాడు అవర్క తండ్రి. “తొందరేముంది మామయ్యా—అవు అయినా పూరికే ఏం లేదుకదా. నాకేంకా ప్రైనింగ్ గేటూ ఉంటాయ్. అది పూర్తయేటప్పటికే అవు కూడా డిగ్రీ పుచ్చుకుంటుంది.” అన్నాడు రాజగోపాల్—పెళ్లి పేరట చదువు కడువన్నాడేమో ననుకున్న భావ అలా అనేప్పటికే పొంగి పోయింది అవర్క. “ఈ మంచికనం ముందున్ను మంకుతనం కేవలం మైనం లాంటిది, ప్రేమ అనే దీనశిఖి వేడివి కయినా కరిగిపోదా” అనుకుండా వెళ్లి పిల్ల!

ప్రైనింగు అనంతరం తిరిగి ఆ పూళ్లనే సోస్టింగు అయింది. పూళ్ల

అడుగుబెట్టానే “ముహూర్తిం వెట్టింట్ల మూమయ్యా....” అన్నాడు.

“ది లుసీలో క్లాసాచ్చింది మెట్టింట్ల వేరిందిదా. ఇంకెంత ఒక్క సంవత్సరం. ఇన్నాళ్ళూ అగాము. ఈ కాస్తా పూర్తి కావీయి” అన్నాడాయన. రాజగోపాల్ కళ్ళు కోవంతో ఎరుపెక్కాయి. “నాతో వెన్నుకుండా ఎందుకు జేర్చింవారు?”

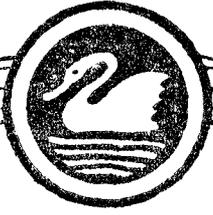
“అదేమీట్రా. డిగ్రీ కోర్సు పూర్తి చేయించమని మవ్వే అంటావాయ. చరే దీనికి మూత్రం అడ్డిస్తావా అన్నట్లు వేరింది” ఆయన తెల్లతోయాడు.

“చదివింది చాల్లేదా—ఎన్ని చదివినా నేనేదేముంది—తిరిగి వెళ్లాడటమూ—” అవర్క మనస్సు చివుక్కుమంది. ఎంత తేలికగా మూట్లాడ్తున్నాడు బావ! ఇలా మూట్లాడే బావేనా అంత చదువు చదివింది? ఇంత పెద్ద వదవితో ఉంది? అందరిలో అంత ఎంపూరయంతగా మెసిలేది? మనస్సుని మృదు సర్లతర తొంగవేలేదు—

రాజ సాయంత్రం ఏవేవో ప్రోగ్రాము వేశాడు. అవ్వమనస్సుగానే లేచింది అవర్క నిరాదంబరంగానే అయినా మండువు

'అంధులచిత్రి వారపత్రిక'లో ప్రచురించు ఇండియన్ ఇంక్ ప్రెస్ పబ్లికేషన్ కార్యాలయం, పాఠశాల గారి 4" X 2", 4" X 4" చిత్రాలు పత్రికలో పడుతూ ఉంటాయి. 501

మొదటిలో ఆనందం ఆరోగ్యం

శివ్ బ్రండ్ వారి ప్రొడక్టు ప్రచియంతిలోను 30 సం॥లుగా ప్రశిద్ధి చెందినవి

- ప్రోటాల్
- ఆరంజిస్ టాబ్లెట్
- లెమన్ టాబ్లెట్
- పైనాపుల్ టాబ్లెట్
- మ్యాంగో టాబ్లెట్
- స్ట్రాబెరీ
- స్ట్రాబెరీ సిరప్
- సరసబరిల్లా సిరప్
- ఆరంజి సిరప్
- పైనాపుల్ సిరప్
- మ్యాంగో పలుక
- మ్యాంగో స్ట్రెస్సెస్

తయారు చేయుటకు
యిండియా డైనిరింగ్ యిండస్ట్రీస్
నిజయవాడ-3

పిచ్చుకగూడు

బొమ్మలా అంధకరించుకు వచ్చిన అపర్ణని వో క్షణం వరకాయించి చూశాడు రాజు. "ఉహూ—నాకు వచ్చలేదు."

"చిన్నపిల్లలా ఆ రెండు జడ లేమిటి? ముఖాన ఎర్రటి కుంకుమకి మారుగా ఆ పెళ్ళి పులుముకోడ లేమిటి? జబ్బలు కనిపిస్తూ ఆ జాకెట్ లేమిటి? వెళ్ళి మార్చుకురా" నియంతలా అజ్ఞాపిస్తున్న అతన్ని మామూ నోట మాట రాలేదు.

"బావా! నాకూ ఆలోచన, అభిరుచి ఉంది. అంత లేనిగా తీసెయ్యకు—" దెబ్బతిన్న హృదయం అడిగింది.

"నో అమ్మ చదువుకున్న ఆడదానిలా మాట్లాడుస్తావే! అదంతా నాకు వట్టెదు. నాకు నచ్చలేదంటున్నా మార్చుకురా."

"ఇండులో చదువుకోడం చదువుకోకపోడం ప్రవక్తి లేదు. నీరు తృప్తి కల్గేట్లు ప్రవర్తించడం నాకు సంతోష కరమే కావచ్చు. కాని అంతమాత్రాన బొమ్మగా మార్చాలనుకోడం మాత్రం" బాధగా ఆగిపోయింది.

"నీ ఉపన్యాసాలు, న్యతంత్ర భావాలు తర్వాత వల్లిద్దు గాని—ఇంతకీ మార్చుకుంటావా మార్చుకోవా?" అవర్ కళ్ళై త్తింది. కాశీన్యం మూర్తిభవించినట్లున్న ఆ ముఖం, చూడగానే ఒక విధమైన నిర్లిప్తత ఆవరించింది.

తనంత ఉత్సాహవరుమ్మన్నా మి. కి కొండిగా ఉండిపోయిన మరదల్ని చూసి నొచ్చుకున్నాడు రాజగోపాల్. తను పొరబడ్డా? తనకి వచ్చలేదు. అదే చెప్పాడు. ఆవిధంగా నడుచుకోటం అమె విధి కాదా మృదువుగా భుజాల చుట్టూ చేతులు పోనిచ్చి "అలా ఉన్నావేం వోపం వచ్చిందా?" లావనగా అడిగాడు.

ఆ చేతుల్ని కోవంగా విసిరికొట్టనూ లేదు. తన అక్కనంతా తీర్చుకోనూ లేదు. జీవంతేని ఒక్క వచ్చు మాత్రం వచ్చి పూరుకుంది.

అవర్లకి వరీకలు దగ్గర కొమ్మ

వ్నాయి. ఉన్నట్టుండి ఒకరోజు రాజగోపాల్ వచ్చి "అహూ—నా (ఫ్రెండు) కొంతమంది పిక్నిక్ కు వెళ్ళామంటున్నారు. రేపు ఆదివారం ప్రోగ్రాం వేశాను. ఉదయం ఏడు కొట్టేటప్పటికి వస్తాము. రెడీగా ఉండాలి తెలిందా?" "నో" అంది ఉత్సాహంగా. అప్పట్నుండే పిక్నిక్ కు ఏం తీసుకు వెళ్ళాలింది, ఏలా గడపాల్సింది, ఎన్ని పాటలు పాడాలింది ఆలోచించుకుంటూ, చూపించుకుంటూ గడిపింది.

అరుకున్న ఆదివారం వచ్చింది. (పొద్దుట్టుండి ఒకటే కంఠం వదోంది అవర్. స్పాక్కు, బిస్కెట్లు, వళ్ళూ బుట్టలో సర్దింది. రికార్డు ఫ్లేయర్, రికార్డు తీసిపెట్టింది.

ఏడు అయ్యేటప్పటికి తను రెడీ అయి కూర్చుంది. ఏడువరం అయ్యేటప్పటికి బిలి బిలిమంటూ అంజా వచ్చేశారు. రాజగోపాల్ ఒక్కొక్కరినే ఇంటుమ్మనో చెయ్యటం మొదలెట్టాడు. "ఈయన అనిసెంటు ఇంజనీయర్ సరదాకా. అతను డాక్టర్ శ్రీరామ్. కన్వీనర్, తెలుగు రాది. సరే, ఇతను మిస్టర్ రావు లెక్చరర్, ఎన్. పి. పి. లెఫ్టినెంట్, సరే ఈమె తెలుగు మిసెస్ మి. శా. ఆయనకి అర్జెంటుగా హెడ్డాసేస్ నుండి కాలి వచ్చింది. అందుకు రాలేదు. వీ రిద్దరూ మిస్టర్ అండ్ మిసెస్ మహేంద్రదేవాలయ. గుజరాత్ వాళ్ళు. ఈమె నా మరదలు మీ అవర్."

వరిచయ వాక్యాలు ముగిసాయి. ఇంత మందివి ఇన్ని రకాల జాతులవి కల్యుకోడంలో అవర్ కి ఉత్సాహం రెట్టించింది. అసలే మాటవారి. చురుకుగా తిరుగు తుంది. ఇక ఈ ఉత్సాహం వట్టనబడి కాకుండా ఉంది. అందరికి కాఫీ ఇందజేసింది. సందంగా కబుర్లు, జోక్లు చెప్పకు పోతోంది. కాంస్ కుర్చున్న తర్వాత, మిసెస్ మి. శాకి మిస్టర్ అండ్ మిసెస్ దేశాయికి తెలుగు రాదని తెలుకున్నాక నెమ్మదిగా అంది బావతో "అందరిలో "ఫీయిసి?" అని చెబుతా వనుకున్నాను. సింపుల్ గా మరదలు అని పూరుకున్నావే?" కొంటెగా వచ్చాడు రాజు. "తొందరగా

ఉన్నట్లుండే—నాలుగోజా లాగు. ఏకంగా మిసెస్ అనే పరిచయం చేస్తాను.”

“మిసెస్ అని చెప్పటంలో ప్రత్యేకత ముంది? ‘ఫీయన్స్’ అంటే కొంత ఉత్సుకత ఉండేది.” బీబీతంలో మార్పుని, క్రొత్తనీ గాంచివే అవర్ల అభిలాష అది. కానీ రాజా కివ్వన్నీ ఎబ్బెట్టుగా ఉంటాయి. పది మంది ముండు ఒకళ్ల కోసం ఒకళ్లం ప్రాణం విడుస్తున్నట్లు నటించడం, వెట్టాపట్టా లేసుకు తిరగటం, ఆడదాని ముందు విషయాన్ని నటించడం ఇవ్వన్నీ ఏవో నటనలా ఫీలవుతాడు. అందుకే మాట్లాడక పూరుకున్నాడు. నవ్వులలో, చప్పట్లలో, పాటలలో గమ్యస్థానం చేశారు. విమిషాని కొకటి తినటమూ, ఒకరిపై ఒకరు జోప్పు విసురుకోవడం. వాతావరణం హుషారుగా ఉంది. అంతా చిన్న పిల్లల్లా కేరింతాలు కొడుతుంటే రాజగోపాల్ మరో ఉత్సాహాన్ని చూపకుండా ముఖావంగా ఉండటం మాత్రం అవర్లను కొంత నిరుత్సాహ పరచింది. స్వతహాగా నెమ్మదస్తుడు కావచ్చు, కాని యిలా పదిమందిలోకి వచ్చి నప్పుడన్నా మన ఉత్సాహపు రెక్కలు విప్పక పోతే ఎలా? ఆలోచిస్తూనే రికార్డు స్టేయర్ బయటికి తీసింది. ఎవరో ట్రాన్సిస్టర్ ట్యూన్ చేస్తున్నారు. “అబ్బబ్బ! ఇంతమంది లేడీస్ ఉన్నారు. ఇప్పుడూ లతా, సుమన్ కంఠాలనేనా వింటుం? ఉయ్ వాంట్ చేకో! కమాన్ గివ్ ఆకో ఏ సాంగ్” డాక్టర్ శ్రీరావు ఉత్సాహంగా అన్నాడు ఆ మాటతో ఎవ్వరూ మాట్లాడలేదు. ఏవరికి వారు ప్రక్కవాళ్లను బ్రతిమాలే వాళ్లే—

“మిస్ అవర్గా! మీరు పాడండి— వాట్ మిస్టర్ రాజ్! ఆమె పాడగలరు గదా—” తిరిగి శ్రీరావు కల్పించుకున్నాడు.

“బహుండంగా పాడుతుంది. ఈ అహూ! కమాన్”

అవర్ల చురుకుగా బావని చూసింది. మరుక్షణంలో ఆమె కంఠం తేనెలను కురిపించింది. ఏవరికి వారు నిర్విణ్ణులే అయ్యారు. ఆ తియ్యదనం అందర్నీ బొమ్మల్నే చేసింది. పాట ఆపగానే ఒక్క

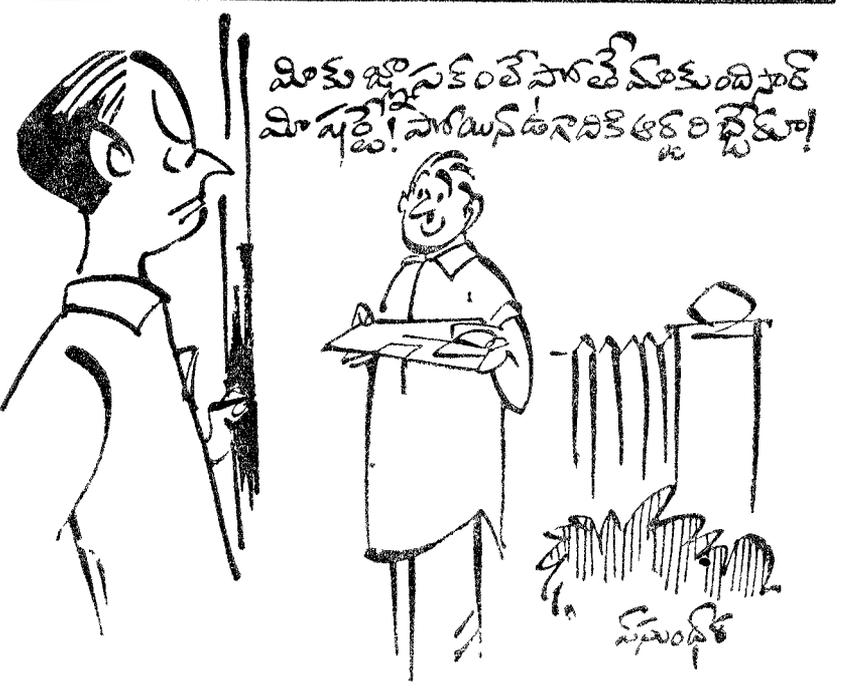
మ్మడిగా “పండ్రఫుల్” అన్నమాట ప్రతి ధ్వనించింది పాటలంటే చెవి కోసుకునే రాపు, పాడటంలో కొద్ది ప్రవేశమున్న శ్రీరావు ముందుకొచ్చారు.

చెరో ప్రక్కన కూర్చుని “స్టేజీ, ఇంకో పాట.” ‘ఇంత బాగా పాడారనుకోలేదు’, ‘పారదాటున కూడా మీ పాటలో లయ తప్పదు’—‘ఈసారి హిందీపాట’, యిలా మొదలుపెట్టారు. అవర్ల నిస్సహాయురాలైంది. సాధారణంగా తనకి ఎవరన్నా పాగ మంటే పాడకపోటం అలవాటులేదు. అందునా అంత అభిమానంగా వా రడుగు తుంటే—మరో రెండు పాటలు పాడి బావ వైపు సంతృప్తిగా చూసింది. అనలు మాట్లాడకుండా ఏదో తీక్షణంగా చూస్తున్నాడు అతను అవర్ల సంతోషం యిగిరి పోయింది. అందుకే వాళ్లు తిరిగి బ్రతి మాలుతున్నా “క్షమించండి” అంటూ అక్కడ్చీవి లేచిపోయింది. తోటలో అటూ యిటూ తిరిగి వచ్చేటప్పటికి రావు తుపాకీ గురిపెట్టి పక్షుల్ని వెదుకుతున్నాడు. అది చూడగానే తిరిగి ఉత్సాహం పుంజుకుంది. తుపాకీ గురి చూడాలన్నది తన కోర్కెలో ఒకటి. అతని దగ్గరగా వచ్చి “లెట్ మీ ట్రై స్ట్రీక్” అంది.

అతను చిన్నగా నవ్వుతూ అందించాడు.

“మీ కవల ప్రాక్టీసు ఉండాలి. మొదట దీనిలోనూండి గురి చూడాలి. ఎదురుగా ఉన్న ‘ఎయిమ్’ త. రెండు ఒకే లైన్ లో ఉండాలి. ఆ తర్వాత పూపిరి లిగబట్టి నొక్కండి” అన్నాడు. అతను చెప్పినట్టే చేసింది. గురి తప్పింది. పిట్ట ఎగిరి పోయింది. “అరె! ఉహూ! మొదటిసారి పిట్టల వేలులో పడితే లాభంలేదు మొదట ఒక రాయో, చెట్టో గుర్తుగా పెట్టు కుని ప్రాక్టీసు చెయ్యండి” అన్నాడు తిరిగి గురి తప్పింది. మరో రెండుసార్లు ప్రయత్నించింది. అఖరిసారి అంటూ అందు కుంది. లిన్నగా గురిచూసి వెలు నొక్కింది. గుండు నూటిగా వెళ్లి ఎదుట ఉన్న రాయికి అగిలి పడిపోయింది. “వెరిగుడ్— క్వీక్ గ్రాస్పింగ్” అంటూ చేయి ముందుకు వాచాడు. లక్ష్యాన్ని సాధించిన ఆనందంలో, రెట్టింపిన ఉత్సాహంతో అప్రయత్నంగా ఆ చేతి నడుకుంది అవర్ల. అభివందన నూచరంగా పుదుపుగా నొక్క వదిలేశాడు. ఉరుకుతూ బావ దగ్గర వచ్చి చేయి చాస్తూ “చూశావా కొప్పేసాను” అంది. అంతకుముందు ఆమె షాట్ చూసి విద్యుద్దీవంలా వెల్గిన ముఖం ముడుచుకు పోయింది.

“బాగుంది— కానీ అంత పొంగిపోవలసిన

అవసర మేమిటి ?" వినుగొనూ, మరు
గొనూ విన్నవించిన ఆ మాటలు ఆమె
లోని ఉత్సాహాన్ని ఆమెని కూడా చంపే
శాయి. 'ఎందుకంత కరుగొనూ మాట్లా
ద్దాడు. అసలా మవురం ఎందుకు. తన
లోని 'టాలెంట్' మరొకళ్లు మెచ్చు
కుంటుంటే యార్జ్యపడుతున్నాడా ?'

టాలెంట్ తీసుకువచ్చాడు. ఎక్కడెక్కడో
తీరిగవచ్చిన మిసెస్ మిశ్రా సీటుకోసం
అటూ యిటూ మాసోంది. చటుక్కున
కుప్పిలోంచి లేచి 'స్నేక్, మీరు కూర్చోండి'
అన్నాడు రాజా, బాయ్ తెచ్చిన టీ ముందర
లేజీస్ కి ఆఫర్ చేస్తూ. "సంస్కారం!"
వచ్చుకుంది అవర్ణ. మనస్వంతా మూగ
తోయింది. ఆ తర్వాత ఎంతమంది యిలా
వ్రయత్నించినా ఆమె ముఖంతో నవ్వు
జూడలేకపోయారు.

"అరే, ఏమయింది ?"

"సడన్ గా మవునం భోంబేస్తున్నారు."

"హల్లో బాగాలేదా" యిలా అంతా
అడుగుతున్నా మాట్లాడలేదు. మానసికంగా
ఊటరి అయిపోయింది. అలా తను ముఖా
వంగా ఉండటం అనాగరికవిధంగా తలచి
తావ చూసే చూపులు తనవి బాధించటం
లేదు. చేతిలో ఏదో నవల పట్టుకు ఒక
చెట్టు నీడను కూర్చున్న అవర్ణ వ్రక్కకి
వచ్చి కూర్చున్నాడు శ్రీరామ్.

"ఇండాకటి మండి చూస్తున్నా. ఎందు

విచ్చుకగూడు

కలా ఉన్నారు ? సడన్ గా డల్ అయిపో
యారే."

మృదువుగా నవ్వుటానికి ప్రయత్నిస్తూ
"ఏమీలేదు. కొద్దిగా తల నొచ్చుతోంది."

"అరేరే, చెప్పారుకారేం. నాదగ్గర టాట్
టెట్స్ ఉన్నాయి. ఇస్తానుండండి."

"చంపారు పాండి! ఇక్కడకొచ్చినా మీరు
డాక్టరన్న సంగతి మర్చిపోకపోతే ఎలా ?"
దూరంగా రావూ, దేశాయి రాజా కూర్చుని
ఉన్నారు. రావు సిగరెట్ ముట్టింది దేశాయి
రాజాకి ఆఫర్ చేస్తున్నాడు. దేశాయి
తీసుకున్నాడు. కాని రాజా 'వద్దన్నట్లు'
చిన్నగా వచ్చుతూ తలాడిస్తున్నాడు.

దీర్ఘంగా నిట్టూర్చింది అవర్ణ హృద
యము.

అతడు సిగరెట్, త్రాగడు. 'కంపెనీ'
కోసమన్న 'డింక్కు' పుచ్చుకోడు— పది
మంది దృష్టిలో అతడు సుశీకృతుడు.
సహృదయుడు. కలుపు గోలు తనంగా
ఉంటాడు—! తెలివితలువ—!

తీరిగ తలెత్తి చూపింది. రాజా మాపులు
నూదుల్లా తామిద్దరివైపు ప్రసరిస్తు
న్నాయి. బాధగా మూలిగింది అవర్ణ
హృదయం. మనస్సులో సుహృద్భావాలు
లేవప్పు డిలాటి సమావేశాలు ఏర్పాటు
చెయ్యటం ఎందుకో ? మనం ఉత్సా

హంగా నల్గురిలో కలిసి మెలిసి తిరగ
లేవప్పుడు యిలా వచ్చి నల్గురిలో తెలిక
గావటం ఎందుకో ? బాధగా నిట్టూర్చి
చటుక్కున లేచింది అక్కడనుండి. ఆమె
లేవడం చూచి తనూ లేస్తూ "ఇవేం
వళ్లు, యింతందంగా ఉన్నాయి" అన్నాడు
శ్రీరామ్. అవర్ణ చటుక్కున తలెత్తింది
వకవకా నవ్వులనిపించింది.

"అవును—! చాలా అందంగా ఉంటాయి
పైకి...మేడివళ్లు!" అంది. నిర్లక్ష్యంగా
నవ్వుతూ—!

* * *
పరీక్షలు ముగిసాయి. ఇంకా ప్రాక్టీకలు
ఉన్నాయి. మామయ్య ద్వారా అవర్ణ మాటలు
అభిప్రాయాలు విన్న రాజా గుండెగోక్కుంటూ
వచ్చాడు అవర్ణ దగ్గరికి. "ఏమిటి? అవ్వా
నేను విన్నది నిజమేనా— కాదు అవూ! కాదని
చెప్పు" నిరాశ నిండిన కళ్లలో తన చెప్తు
చూస్తూ బాధగా అడిగిన బావచిహ్నం కళ్లు
తీపుకుంది. "మాట్లాడవేం".

ఎలాగో తెప్పరిల్లుకుని "ఇప్పుడుకారు—
సాయంత్రం బీచీకరా. తీరిగొనూ కూర్చు
దాం" అంటూ, అతని జవాబుకన్నా ఎదు
చూడకుండా లాచీవైపు వడిచిపోయింది.

* * *
"చెప్పు అవూ! ఇప్పుడు చెప్పు. మామయ్య
చెప్పిందంతా ఉత్త అబద్ధమని. కేవలం నన్ను
డించటానికన్నాననీ చెప్పు." ఇసుకపోగు
చేస్తున్న అవర్ణ చెయ్యి పట్టుకుని అడిగాడు
రాజగోపాల్. మృదువుగా చెయ్యి విడిపించు
కుంటూ తలవంచుకుని అతి నెమ్మదిగా
ఆంది అవర్ణ, "లేదు బావా! నువ్వు విన్నది
అక్కరలా నిజం. నేను నిన్ను చెసుకోవని
చెప్పినమాట వాస్తవమే!"

"అరే నాలో ఏం లోపం కన్పించింది?
ఎందుకు నీకు తగనివాళ్లు ముకున్నావు!"

"ఇందులో లోపాల ప్రసక్తి లేదు.
ఈ లోకంలో లోపంలేని జీవితం. కానీ
ప్రజలుకంటా నవ్వుహితంగా సందరించవలసివ
చ్చేలో కొన్ని కొన్ని అభిప్రాయాలు, ఆల
వాల్లు నచ్చకపోవడమే కారణం!"

"ఏమిటది! నా ప్రేమపట్ల నీకు నమ్మకం
లేదా!"

కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్యునిగారి
'మేల్ మాయిల్ మందు'
 నల్లరంగు, ఎర్రరంగు పొడలు, దద్దులు, గజ్జి,
 మరియు వెడ్డనీరు వ్యాపించినందున ఏర్పడు విసుగు
 పుట్టించు రోగాములు మొదలగా
 దీర్ఘకాల చర్మరోగములకు ఉత్తమ నివారణ

వివరములకు
 సిద్ధ డాక్టర్ కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్యుని & సన్సు
 5/22, మేల్మాయిల్, (P. O) N. A. Dt.

Herolds-kt 22

The Silent Witness to
 Your Family Comforts

Khosla Fans
 INDIA PRIVATE LIMITED

రీజినల్ ఆఫీస్ : కోస్తా ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ,
 2-ఎ, నార్త్ క్రీసెంట్ రోడ్, టి నగర్, మద్రాసు-17. ఫోన్ నెం 84140.

పెచ్చుకగూడ

“హా! ప్రేమ! ప్రేమ ఒక్కటేకాదు
 దావా జీవితాన్ని సౌఖ్యవంతమూ, సంతృప్తి
 కరమూ చేసేది! అవతలి వ్యక్తి మనల్ని
 ఆరాదిస్తున్నాడన్న ఆలోచన, భావన
 ఒక విధమయిన హాయిని తృప్తిని యివ్వ
 వచ్చుకానీ, అడుగడుగునా బలయ్యే వ్యక్తి
 త్వమూ, ఆత్మ గౌరవమూ కన్న-బలయ
 పోయే ప్రేమే బలహీనమయింది.

ఎందుకోబావా! చిన్నతనంనుండి నాకు
 చామంతులూ బంతిపూలూ నచ్చేవికావు!
 “పసిమి ఛాయగల వాటిని మెచ్చుకోలేక
 పోడం నీ దౌర్భాగ్యం” అనేవారు స్నేహితు
 లంతా! కావచ్చు! కాని నాకు మాత్రం
 ఎందుకో ఏమీ తమూ తావిలేని ఆపూలు
 ఆనందా విచ్చేవికావు. ఎంతందముంటే
 మాత్రము నునాననలేకపోయాక, అన్నించేది!
 అలాటిదే నీ ప్రేమ. నీ ప్రేమకీ ఆకారమే
 కానీ ఆస్కాదాన్నిచ్చే గుణం లేదు-!”

“అవ్వా! హద్దుమీరి అవమానిస్తు
 న్నావు”

“పొరబాటుబావా! ఇది అవమానించటం
 కాదు. నిజం నిష్కారంగా చెబున్నాను.
 దానంత్యంలో జీవితం ఆదర్శప్రాయమూ,
 సుఖదాయకమూ కావడానికి ప్రేమ ఒక్కటే
 చాలదంటున్నాను. సామరస్యమూ సానుకూ
 లత, అవతలివ్యక్తిని అర్థం చేసుకోగల
 గటమూ, అన్నింటికీమించి సాటి వ్యక్తిని
 గౌరవించగలగటమూ ముఖ్యము.

తోటి మనిషినీ, మనమనీ-అలానే చూడ
 లేని మధ్య గౌరవించగలవనుకోడం అపోహ
 కాదా? పదవ్యం చుక్కెదరయిన అభి
 ప్రాయాల్ని, విరుద్ధమైన యీ వ్యక్తిత్వాల్ని
 ఒకరిపై ఒకరం వేసుకు రుద్దాలనుకో
 డమూ, కలవని మార్గాలలో ఒకరి నొకరొ
 ద్వేషించుకుంటూ, ఒకరి వ్యక్తిత్వాన్ని
 మరొకరు అవమానించుకుంటూ, ఒకరి
 భావాలను మరొకరు ఎత్తిపొడుచుకుంటూ
 చివరికి అవతలి మనిషివూడ ఉండవలసిన
 కనీస గౌరవభావాన్ని చంపుకుని, ఏదో
 ముగ్ధం బంధించింది కదా అని తప్పని

వరికి, మరో మాటలో—మరో దారిలేక— ఒకే గదిలో బంధించబడ్డ ఎలకా పిల్లలా అనుక్షణం కొట్లాడుకుంటూ, దానికి అభిమానం, ప్రేమ జీవితం, పవిత్రతవంటి బురఖాలు కప్పేకంటే ఇలా స్నేహితులుగా విడిపోటం సుందరికాదా?”

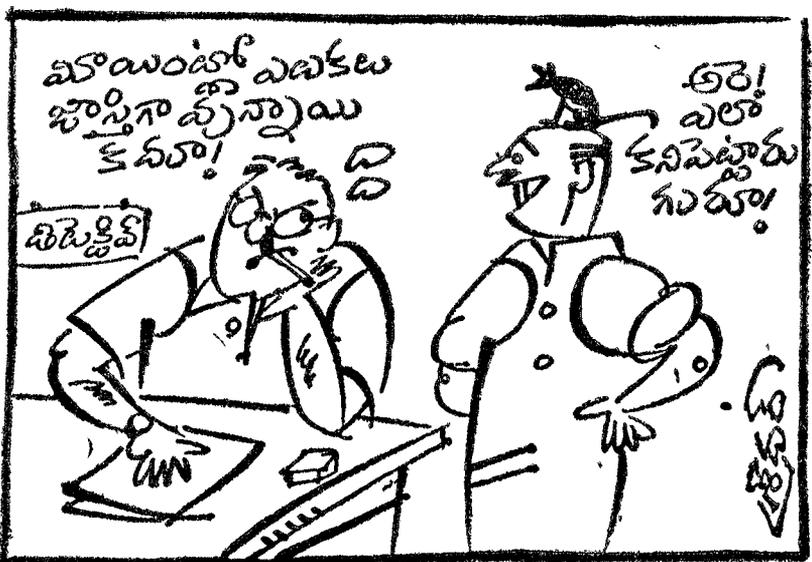
“నాలో అంత అల్పమైన భావాలేం కన్పించాయి నీకు? నా స్నేహితులు పల్లెరిలో విన్ను తిప్పలేదా? వీవు చదువుకుంటానంటే వద్దన్నానా? నీయే అభిరుచికి ఆటంకం అయ్యాను? తివరికి పదిమందిలో వీవు గాయనిగా, విద్యావతిగా నిలబడడానికి తోడ్పడింది నేనాదా?”

వచ్చింది అవర్ణ ! “అక్కడేవుంది బావా చిక్కు. కొంతమందికి కుక్కలంటే యిష్టం లేకపోయినా— మేలు జాతికుక్కల్ని పెంచటం అలవాటు చేసుకుంటారు. దిందుకు? పదిమందిలో గొప్పకోసం. ఏ ఏ పుస్తకాలున్నాయో తెలికపోయినా ‘మాయింట్లో శైలీబ్రీవుంది’ అంటారు. దేనికి? పదిమంది తననో అభ్యుదయ వాదిగా తలపోసేటందుకు. నై అలవాట్ల లాగానే ‘నాభార్య చదువుకుంది’ అని చెప్పి కడం స్ట్రోవ్ అయిపోయింది. పదిమందికి పరిచయం చెయ్యడంలో తన సోషల్ బిహేవియర్ తెలుస్తుందన్న ఆశ. కాని ఆమె ఎవ్వరితో మాట్లాడకూడదు ముద్దరాలులా కూర్చోవాలి! పెళ్లాం చదువుకోవాలి! కాని తన మాట కెదురాడకూడదు. కనీసం యిది నా అభిప్రాయం అని చెప్పడానికి కూడా అవకాశంలేదు. పదిమందితో సోషల్ గా తిరగాలి. కాని వరాయివాణ్ణి కన్నెత్తి చూడకూడదు. మాట్లాడకూడదు. అమ్మమ్మలు పనికిరారు. కాని ఆడదానికి అమ్మమ్మ భావాలందాలి! ఇదీ యీనాటి చదువుకున్న మగవారి కోర్కె! పురోగమనం, అభ్యుదయం, సమాన గౌరవం యివన్నీ మాటల్లో, జాగితాల్లో? కాని చదువుతోపాటు సంస్కృతితో బాటు సంస్కారాన్ని సమకూర్చుకుని పురోగమించే ఆడదానికి పాత్రైలా కుదురుతుంది? ఇంతదాకా ఎందుకు? నీ మాటేమిటి? స్నేహితులకి, తదితరులకి, మువ్వ సహృదయుడివి. సుందరివి. సంస్కారివి. కాని నా బుద్ధిరిగిం తర్వాత మనద్దరి

మధ్య జరిగిన ప్రతిసంఘటనా నాకు గుర్తుంది! ఎన్నోసార్లు నన్ను నే సమాధాన పర్చుకున్నాను. నీ మాతాస్యాన్ని, మంకుతనాన్ని మొదట చిన్నతనంగాను, తరవాత అలవాటుగానూ అర్థం చేసుకున్నాను. నీ అభిరుచికి తగ్గట్లు అలంకరించుకోడంలోనూ, అభిప్రాయాలు మార్చుకోడంలోనూ అతికష్టమే అయినా అలవాటుపడగలనేమో. అది జీవన ధర్మం అని సరిపెట్టుకోగలనేమో— కాని జీవితానికి ప్రాతిపదికలోనే ఒకరికొకరం చుక్కెదురు. నేను సెలయేటిలా ఉత్సాహంతో పరుగు బెట్టాలనుకుంటే నువ్వు శిలలా అడ్డు తగలాలనుకుంటావు. మెత్తగా పాడటమూ, చెప్పింది జ్ఞాపకం పెట్టుకోగలడమూ, అలాటి నా జన్మలక్షణాల్లో ఒకటి నా చురుకుతనమూ. కాని అది నీకు నా స్వేచ్ఛా ప్రకృతికీ, చదువు నేర్పిన విశ్వవిద్యి తనానికి నిదర్శనంగా తోస్తుంది. బావా! నేనూ చదువుకున్నాను. నాకూ స్నేహితులూ, అనుభవాలు అనుభూతులూ వున్నాయి. నాబుద్ధికి తోచినట్లు, హృదయం ఆదేశించినట్లు నా వ్యక్తిత్వానికి రూపురేఖ ఇచ్చుకున్నాను. వ్యక్తిత్వం గడ్డిపోచ కంటే అల్పమనీ, దూదిపింజ కంటే తేలికనీ నేనెన్నడూ అనుకోలేదు! ఒక్క విషయం బావా! పని ప్రతి మనస్సుకీ సంబంధించినది. శరీరానికి కాదు. నాకో విషయం గుర్తుకొస్తోంది. బి. యస్సీ.లో ఉండగా కాబోలు ఒకనాడు ప్రాక్టికల్ను చేస్తున్నాను. ట్యూటర్ లోకి

నల్సార్నిక ఆసిడ్ కాన్సెన్ టేటెడ్ వంపు తున్నాను. సరిగ్గా పట్టుకుదరలేదు. ఒకే ఒక్కక్షణం! సీసా చేతిలోంచి జారిపోయేదే. పూరేకుల కన్న మెత్తగావున్న యీచేతులో లేక మరోటో నల్లగా కనిలిపోయేదే! ఎప్పుడొచ్చారో ఏమో! వాప్రకృత నుంచుని నా చేతిలో నుండి సీసా అందుకున్నారూ మాస్టారు. కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా నవ్వాను. ముసలాయనకాదు. అంతకుముందు టేబి ఎమ్మెస్సీ చేసి వచ్చారు. ఆయనలా నాచేతిలో నుండి సీసా తీసుకోడంలో నాచెయ్యి ఆయన చేతిని తాకింది. కానీ ఆ తర్వాతెప్పుడూ ఆసంగతి ఆయనా పట్టించుకోలేదు, నేనూ పట్టించుకోలేదు.

‘మరోసారి తర్ఫాయియర్ లో వుండగా వనభోజనానికి వెళ్లాం. కనువీకటి వద్దుడగా అంతావెళ్లి బస్సులోకూర్చున్నారూ. నేను జాయింట్ పెక్రటరినీ. నేనూ, పెక్రటరీ రామం అన్ని సామాన్లు పెట్టారో లేదో చూసుకుని వస్తున్నాము. నేను తలవంచుచుని మెల్లిగా నడుస్తున్నాను. ఉప్పుట్లుండి ఎవరో చెయ్యి పుచ్చుకు లాగినట్లయి తిరిగాను. రామం చెయ్యి పుచ్చుకు దగ్గరగా లాక్కుంటున్నాడు. కళ్లెర్ర చేసి చూశాను. అతను చూపుడునేలు ఎదురుగా సారించాడు. చూశాను. బారెడు నల్లత్రాచు జరజర ప్రాకిపోతోంది. ఒక్కసారి వులికి పట్టమేకాక చలుక్కున భయంతో అతన్ని మరింత నాటేసుకున్నాను. నా వెన్నుపై నున్న అతని

కాని నా బుద్ధిరిగిం తర్వాత మనద్దరి

1968 సంవత్సరం

ప్రసాద్

(కలం)

గార్లెట్ క్యాసి
బెల్ట్ పాకీ
బాల్ పాయింట్
కంపౌండ్

PRASAD (DISTRIBUTING) AGENCIES
TENALI (A.P.)

ఎంబ్రోసియా

డింకాల్

విజయవాడ

విజయవాడ
సి. ఆర్. సీ. మె. లో
కె. ఎ. బి. సె. లో

ఎంబ్రోసియా
ఫ్రెష్ ఎంబ్రోసియా
కె. ఎ. బి. సె. లో

సంకీర్తన
కె. ఎ. బి. సె. లో

డివ్యామృతం

ఆరోగ్యానికి బల్యానికి
అయుర్వేదాశ్రమం
(ప్రెనేట్) లిమిటెడ్
మైదరాసు-17

రిజిస్టరు 302174 + స్టాంప్ 1936
అనుబంధం లేకుండా కవరింగు చేయబడిన

శ్రీశ్రీదేశి ఆభరణములు

అందమునకు + గౌరవం కలిగి మోస్త్రాకరణ

కేలకాటా డిజైన్

శ్రీశ్రీదేశి గెయిల కవరింగు వర్క్
H.O. 205 లాల్ బాగ్, P.O. + కృష్ణాబద్దం

పిచ్చుకగూడు

చెయ్యి భయం లేదన్నట్లు మెల్లగా నివి రింది. మర్నాడు కాలేజీలో అడుగు పెట్టటం తోనే అతడు కప్పించాడు. వన్ను జూచి వచ్చాడు. ఆ వచ్చులోనూ, కళ్లలోనూ ఎటువంటి కాలవ్యమూ లేదు. ఆ అనుభవం తాలూకు సంవలననూ వాలోనూ లేదు. తర్వాత వాలారోజులు కలిసి చదువుకున్నాం. కాని మాకెన్నడూ అవిషయమే గుర్తు రాలేదు. ఎందుకు చెబున్నానంటే బావా మరో పురుషుడు నాచెయ్యి తాకినంత మాత్రాన వే తప్పుగా భావించను! నా పాతి వ్రత్యం అడుగంటిపోయినట్లు, నా పవిత్రత మంట కలిసినట్లు నేననుకోను! ఆస్పర్శ తాలూకు అనుభూతి సంవలనమే వాతో బాటు పెరిగిన స్త్రీ పుర్కలానే తోస్తుంది. ఇది నా నవాజలక్షణం కావచ్చు లేదా 'ఎదిగిన నా మనసు' విస్తరించిన చ్చాయ కావచ్చు' చూశావా బావా! ఇటువంటి విషయాల్లో నువ్వు నమాధానపడటమూ కష్టమే అవుతుంది. నే నర్కకుపోటమూ దుర్కభమే అవుతుంది. ఎదుగుతున్న నాతో బాటు, నా చదువులో బాటు నామనస్సు ఎదిగింది, కాని మచ్చు—నువ్వు ఎదగలేదు బావా, ఎగడ లేదు— నువ్వు పెరిగావు. చదువుకుచ్చావు. వైకొచ్చావు. కాని ఎక్కడో మారుమూల కొడిగట్టిపోయిన దీపం తాలూకు వెల్గులో, మసిజారిపోయిన యింటి వాతావరణంలోని మకిలి, చెత్త, బాజా మూత్రం నిన్ను వదల్లేదు—!"

"అవు—"

"అవును—ఈ దేశంలో వాలామంది ఆడ వాళ్ళున్నారు. పెళ్ళయితేనే వాలని అనుకునే వాళ్ళున్నారు. వాళ్ళలో వివేకానికి నివు భర్తవైనా నిన్ను దెవలం కొలుస్తుంది. నీ అభిప్రాయాల్ని, శాసనాల్ని మన్నిస్తుంది. కాని వాలా పెరిగిన వ్యక్తి త్వం వున్న ఏ ఆడపిల్లా నీతో సుఖపడలేదు". ఒక్కక్షణం మానం. "ఇన్ని మాటలెందుకు? ఒక్కమాట — ఒక్కమాట చెప్పరాదా— నీ మనసు మరొకడిమీదకు మళ్ళిందని."

కాలి మీద పోసుకున్న ఇదోకని చూపు చేస్తున్న అవర్గ కటువుగా విన్పించిన మాటలికి పిడుగు దెబ్బతిన్న దానూ తలెత్తింది "బావా!.....ఇది మనసు బావా— గాలికాదు—"

"ఇకెందుకీ మాటలు?"

"లేదు బావా ఒకవేళ సువ్వేనరో వరిగా తెలికుండా నిన్ను చేపట్టివుంటే అది నాకర్క ఫలితమనో, అంతే రాసిపెట్టుందనో త్వన్నీ వడదానైమో—కానీ నీ మనస్తత్వపు ఆఖరి మెట్టులో వరిచయం వున్న నేను..." అవర్గ పూర్తి చేయలేకపోయింది. నిశ్శబ్దం భయం కరంగా రాజ్యం చేస్తోంది. కాస్తేపుండి అవర్గ తలెత్తి చూసింది. అతను తీవ్రంగా నముద్రం వైపు చూస్తున్నాడు. మధ్య మధ్య అతని కనుబొమలు ముడుచుకుని నిడిపోతున్నాయి. కింద పెదవి వంటి మధ్య నలిగిపోతోంది. అలా వున్నాడంటే అతనికి తీవ్రంగా కోపం వచ్చిందన్నమాట. చివ్వుగా నిట్టూర్చి తలదించుకుంది.

"మంచిది. వస్తాను. నీకు నచ్చినవాడూ, నీ అభిప్రాయాల్ని గౌరవించేవాడూ రావాలని కోరుకుంటున్నా" నీతుల కంటిని ఇసుక దులుపుకుంటూ శివాడతను. తలెత్తుకుండానే "చెప్పలేను బావా ఏ లక్షణాలు నీతో నాకు నచ్చక వదులుకుంటున్నానో, ఆ లక్షణాలు కల వ్యక్తి కోసం నా ఆవేషణ పొగ వలసినదే. ఒకవేళ నేనెన్నటికయినా పొంద లేకపోయినట్లయితే బహుశా నా జీవన మార్గమే మార్చుకుంటాను" బరువుగా అంటున్న అవర్గ మాటలుపూర్తి కానేలేదు. తడి యినకలో వడివడిగా అడుగువేస్తూ అతడు కదిలిపోయాడు. ఇక కప్పించనంత దూరం వెళ్ళిపోతాడా అన్న అతని మోం మాసి అవర్గ కాలు నడికింది. ఆ కదలికకు చిన్నతనం నుండి పెంచుకున్న ఆకలాటి ఇసుక రేణువులలో కూర్చిన పిచ్చుక గూడు కూలిపోయింది. అతను వెళ్ళిన వైపు నిర్నిమేష దృక్కులతో చూస్తున్న అవర్గ కంటి నుండి కారిన కప్పటి మక్కలు కూలిన పిచ్చుకగూటిపై పడి ఆ అడితో కలిసిపోయాంబ!!!